

OBWIESZCZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ

z dnia 22 listopada 1985 r.

w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i taryfy składek za to ubezpieczenie.

1. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) ogłasza się:
- 1) ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia,
  - 2) taryfę składek za ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia,
- zатwierdzone uchwałą nr 34 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 3 października 1985 r. i uchwałą nr 55 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 7 listopada 1985 r.

2. Tracą moc:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jednostek gospodarki uspołecznionej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 27 października 1980 r. nr GSU/4030-98/80,
- 2) ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jednostek gospodarki nie uspołecznionej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 16 czerwca 1981 r. nr GSU/4030-61/81,
- 3) taryfa składek za ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej jednostek gospodarki uspołecznionej, zatwierdzona decyzją Ministra Finansów z dnia 28 października 1980 r. nr GSU/4031-99/80,

4) taryfa składek za ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej jednostek gospodarki nie uspołecznionej, zatwierdzona decyzją Ministra Finansów z dnia 16 czerwca 1981 r. nr GSU/4031-62/81,

z tym że dotychczasowe ogólne warunki (pkt 1 i 2) i taryfy składek (pkt 3 i 4) stosuje się do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ogólnych warunków i taryfy, wymienionych w ust. 1 — do końca bieżącego okresu ubezpieczenia określonego w tych umowach.

3. Ogólne warunki ubezpieczenia i taryfa składek, wymienione w ust. 1, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Prezes Państwowego Zakładu Ubezpieczeń: **A. Adamski**

Załącznik nr 1 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 22 listopada 1985 r. (poz. 286)

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Postanowienia ogólne

§ 1. Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zwane dalej „ogólnymi warunkami”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) z jednostkami gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej oraz osobami fizycznymi, zwanymi dalej „ubezpieczającymi”.

§ 2. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmiennie od ustalonych w ogólnych warunkach.

§ 3. W sprawach nie uregulowanych w ogólnych warunkach mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242).

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 4. 1. PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej, gdy w związku z określoną w umowie ubezpieczenia działalnością lub posiadaniem mieniem ubezpieczający w następstwie czynu niedozwolonego zobowiązany jest do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej przez spowodowanie śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia albo uszkodzenia lub zniszczenia mienia (szkoda rzeczowa).

2. Odpowiedzialność ubezpieczającego za szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa) może być objęta ubezpieczeniem pod warunkiem opłacenia składki.

3. Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

4. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej jednostek gospodarki uspołecznionej obejmuje bez zapłaty dodatkowej składki oprócz określonego w umowie ryzyka podstawowego również odpowiedzialność za szkodę powstałą z tytułu:

- 1) posiadania budynków, lokali, biur i gruntów przeznaczonych na potrzeby ubezpieczającego,
- 2) posiadania urządzeń, sprzętu i zwierząt niezbędnych do prowadzenia działalności lub służących do zaspokojenia potrzeb pracowników ubezpieczającego,

3) posiadania lub administrowania przez ubezpieczającego urządzeń socjalnych, sportowych i rozrywkowo-rekreacyjnych,

4) prowadzenia na potrzeby ubezpieczającego systemem gospodarczym robót budowlano-remontowych, ziemnych i innych,

5) działalności straży przemysłowej oraz zakładowej straży pożarnej; PZU nie odpowiada jednak za szkody wyrządzone przez straż pożarną podczas akcji ratowniczej, za które przysługuje odszkodowanie na podstawie odrębnych przepisów.

§ 5. PZU jest obowiązany:

- 1) do zapłaty odszkodowania w granicach odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego,
- 2) do pokrycia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez PZU albo za jego zgodą w celu ustalenia okoliczności i rozmiaru szkody,
- 3) do zwrotu uzasadnionych okolicznościami danego wypadku niezbędnych kosztów mających na celu zapobieżenie zwiększaniu się szkody,
- 4) do pokrycia niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem osoby trzeciej w sporze prowadzonym na polecenie PZU lub za jego zgodą.

§ 6. 1. PZU nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie,
- 2) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, o których istnieniu ubezpieczający wiedział lub wiedzieć powinien,
- 3) polegające na zaginięciu lub kradzieży gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych i innych,
- 4) w drzewostanie lasów i parków oraz wynikające z zanieczyszczenia środowiska,
- 5) nie przekraczająca 2000 zł,
- 6) powstałe wskutek działania energii jądrowej,
- 7) będące następstwem wypadków powstałych w czasie działań wojennych.

2. Ponadto PZU nie odpowiada za szkody rzeczowe:

- 1) wyrządzone osobom bliskim ubezpieczającego wskutek zniszczenia lub uszkodzenia mienia; osobami

- bliskimi są: małżonek, dzieci, pasierbowie, dzieci przysposobione albo przyjęte na wychowanie, rodzice, przysposabiający, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie, dziadkowie, wnukowie, zięciowie i synowie.
- 2) spowodowane wadą towarów dostarczonych przez ubezpieczającego kontrahentowi lub spowodowane wadliwym wykonywaniem robót i usług, chyba że zawarto ubezpieczenie, o którym mowa w § 4 ust. 2,
  - 3) powstałe wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego lub innego czynnika podobnie działającego,
  - 4) polegające na uszkodzeniu wagonów, a w przedsiębiorstwach przeładunkowych, spedycyjnych i sztauerskich — również innych środków transportowych,
  - 5) powstałe na następstwie działania urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
  - 6) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie prawa górniczego lub geologicznego.

Zawarcie umowy ubezpieczenia i czas jej trwania. Składka ubezpieczeniowa

§ 7. 1. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia ubezpieczający podaje PZU wszystkie dane, niezbędne do wystawienia dokumentu ubezpieczenia i określenia należytej składki.

2. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

§ 8. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się:

- 1) w ubezpieczeniu jednostek gospodarki uspołecznionej — od dnia następnego po zgłoszeniu wniosku o ubezpieczenie, chyba że we wniosku podano późniejszy termin początku ubezpieczenia,
- 2) w ubezpieczeniu jednostek gospodarki nie uspołecznionej oraz osób fizycznych — od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki, chyba że w umowie podano późniejszy termin odpowiedzialności.

§ 9. 1. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 odpowiedzialność PZU kończy się z upływem okresu ubezpieczenia.

3. Umowę ubezpieczenia zawartą na okres jednego roku przez jednostkę gospodarki uspołecznionej przedłuża się na rok następny, jeżeli żadna ze stron nie wypowiedziała umowy na dwa miesiące przed upływem terminu ubezpieczenia.

4. Ubezpieczenie zawarte na okres jednego roku przez jednostkę gospodarki nie uspołecznionej lub osobę fizyczną, przedłuża się na rok następny tylko wówczas, gdy przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia zostanie zapłaconą składka za następny roczny okres ubezpieczenia.

§ 10. 1. Składkę ubezpieczeniową ustala się według taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub w dniu, w którym rozpoczyna się kolejny okres odpowiedzialności PZU (§ 9 ust. 3 i 4).

2. Jednostka gospodarki uspołecznionej jest obowiązana opłacić składkę w ciągu 30 dni od daty doręczenia dokumentu ubezpieczenia.

3. Jeżeli ubezpieczający podał nieprawdziwe informacje co do istotnych okoliczności, które pociągają za sobą zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, to w razie ujawnienia tych okoliczności PZU zwiększa odpowiednio składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W wypadku takim PZU wezwie ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki, a ubezpieczający może w ciągu 14 dni od otrzymania wezwania od umowy odstąpić. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło po wypadku, PZU może odpowiednio zmniejszyć swoje świadczenie.

4. Jeżeli ujawniona okoliczność, o której mowa w ust. 3, pociąga za sobą takie zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, że PZU nie zawarłby umowy ubezpieczenia, gdyby o tej okoliczności wiedział, może on w ciągu miesiąca od ujawnienia rzeczonych okoliczności od umowy odstąpić. W razie odstąpienia od umowy należy się PZU tylko składka za czas trwania umowy. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło już po wypadku lub w ciągu ostatniego miesiąca przed wypadkiem, a przyczyną wypadku była ujawniona okoliczność, PZU może odmówić wypłaty odszkodowania.

§ 11. 1. Zawiadomienia i oświadczenia ubezpieczającego w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie za potwierdzeniem lub przesyłane listem poleconym.

2. Jeżeli ubezpieczający zmienił siedzibę lub adres i nie zawiadomił o tym PZU, zawiadomienie lub oświadczenie skierowane przez PZU wywiera skutki prawne od chwili, w której byłoby doręczone ubezpieczającemu, gdyby nie zmienił siedziby lub adresu.

Obowiązki ubezpieczającego w razie powstania szkody

§ 12. 1. W razie zajścia zdarzenia, które może spowodować roszczenia ze strony poszkodowanego, ubezpieczający obowiązany jest w miarę możliwości zapobiec zwiększaniu się szkody oraz starać się o ustalenie okoliczności wypadku, a jeżeli nie jest sprawcą szkody — dążyć do ustalenia sprawcy szkody.

2. Ubezpieczający obowiązany jest bezzwłocznie zawiadomić PZU o szkodzie i stosować się do jego zaleceń.

3. W razie zgłoszenia do ubezpieczającego roszczenia o odszkodowanie, ubezpieczający jest obowiązany bezzwłocznie powiadomić o tym PZU, zgłaszając wszystkie niezbędne dokumenty dotyczące okoliczności wypadku i rozmiaru szkody.

4. Na żądanie PZU ubezpieczający jest obowiązany udzielić wyjaśnień, dostarczyć dostępne mu dowody potrzebne do ustalenia okoliczności i rozmiaru szkody oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

5. Jeżeli przeciwko ubezpieczającemu lub sprawcy szkody poszkodowany wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową (arbitrażową), ubezpieczający jest obowiązany natychmiast zawiadomić o tym PZU. Na żądanie PZU ubezpieczający jest obowiązany udzielić pełnomocnictwa procesowego wskazanej przez PZU osobie.

6. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć do PZU orzeczenie sądu lub orzeczenie komisji arbitrażowej w takim czasie, aby możliwe było zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.

7. Jeżeli ubezpieczający z winy umyslanej nie dopełnił któregośkolwiek z obowiązków określonych w ust. 1—6, a ma to wpływ na rozmiar szkody, PZU może zmniejszyć odszkodowanie.

Ustalenie i wypłata odszkodowania

§ 13. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje, PZU informuje o tym na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie i ubezpieczającego w terminie określonym w ust. 1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną, uzasadniającą odmowę wypłaty odszkodowania, wraz z pouczeniem o środkach odwoławczych.

Przejęcie roszczeń na PZU

§ 14. 1. Jeżeli w związku ze szkodą, za którą PZU wypłacił odszkodowanie, przysługuje ubezpieczającemu roszczenie o odszkodowanie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, roszczenie to z dniem zapłaty odszkodowania przechodzi na PZU do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem PZU.

2. Nie przechodzi na PZU roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje

we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

3. Na żądanie PZU ubezpieczający jest obowiązany udzielić pomocy przy dochodzeniu roszczeń od osoby trzeciej, dostarczając informacji oraz dokumentów niezbędnych do ich dochodzenia.

Przejęcie ryzyka przez inną osobę

§ 15. 1. Jeżeli ryzyko objęte ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej zostanie przejęte przez inną osobę fizyczną lub prawną, wszelkie prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na przejmującego. Przekazujący lub przejmujący powinien o tym zawiadomić PZU najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od dnia przejęcia.

2. Następca prawny ubezpieczającego ma prawo żądać rozwiązania umowy ubezpieczenia nawet przed upływem jej ważności. PZU jest obowiązany rozwiązać umowę z dniem wpływu do PZU zawiadomienia.

Dochodzenie roszczeń

§ 16. 1. Osoba uprawniona (ubezpieczający lub poszkodowany) nie zgadzająca się z ustaleniami jednostki organizacyjnej PZU co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez bezpośrednio nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU.

2. PZU jest obowiązany poinformować w zawiadomieniu osobę uprawnioną o terminie wymienionym w ust. 1 oraz wskazać jednostkę organizacyjną, do której może być wniesione żądanie ponownego rozpatrzenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku termin przewidziany w ust. 1 nie biegnie.

Załącznik nr 2 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 22 listopada 1985 r. (poz. 286)

TARYFA SKŁADEK ZA UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Część A

§ 1. 1. Stawki składek za ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej określa tabela zawarta w części B niniejszej taryfy.

2. Stawki składek podane w tabeli są stawkami za roczny okres ubezpieczenia.

3. Za ubezpieczenia zawierane na okres krótszy od roku, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w tabeli, stawka wynosi:

- 1) za czas do 1 miesiąca — 1/4 stawki wynikającej z tabeli,
- 2) za czas do 3 miesięcy — 1/2 stawki wynikającej z tabeli,
- 3) za czas do 6 miesięcy — 3/4 stawki wynikającej z tabeli,
- 4) za czas powyżej 6 miesięcy — stawkę określoną w tabeli

4. Jeżeli tabela nie określa stawki składki, stawkę tę ustala PZU.

§ 2. 1. W porozumieniu z ubezpieczającym, w przypadkach szczególnie uzasadnionych względami ekonomicznymi, mogą być przyjęte stawki składek za ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej inne niż określone w tabeli.

2. Postanowienia ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie wprowadzenia, po porozumieniu z ubezpieczającym, do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych.

§ 3. Za podstawę składki ubezpieczeniowej od jednostek gospodarki uspołecznionej, jeżeli tabela nie stanowi inaczej, przyjmuje się kwotę stanowiącą sumę rocznych kwot:

- 1) wynagrodzeń osobowych,
- 2) wynagrodzeń agencyjno-przewidyjnych,
- 3) nagród z zakładowego funduszu nagród.

§ 4. Jeżeli stawka za ubezpieczenie jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych uzależniona jest od liczby zatrudnionych osób, do zatrudnionych zalicza się tak właściciela, współnika i współpracujących z nimi członków rodziny.

Część B

Lp.	Ubezpieczający lub przedmiot ubezpieczenia	Stawka składki		
		od jednostki gospodarki uspołecznionej		od jednostki gospodarki nie uspołecznionej i osoby fizycznej
		w % od kwoty określonej w § 3 taryfy	w złotych lub w %	
1	2	3	4	5
I PRZEMYSŁ				
1. Przemysł paliwowo-energetyczny				
1	1) Kopalnie węgla kamiennego i brunatnego	5,0		
2	2) Zakłady koksownicze	2,0		
3	3) Zakłady gazownicze	10,0		
4	4) Zakłady energetyczne (elektrownie, elektrociepłownie)	8,0		
5	5) Kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego	4,0		
6	6) Rafinerie, rurociągi	4,0		
7	7) Zakłady remontowe energetyki, zakłady remontowo-naprawcze, zakłady naprawcze sprzętu górniczego	2,5		
8	8) Energopomiar, Dozór techniczny	1,6		
9	9) Centralna Stacja Ratownictwa	1,0		
10	10) Fabryki maszyn i urządzeń górniczych	2,5		
11	11) Przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego	2,5		
2. Przemysł metalurgiczny				
12	1) Kopalnie rud żelaza i metali nieżelaznych	5,0		
13	2) Hutnictwo żelaza i metali nieżelaznych	4,5		
3. Przemysł elektromaszynowy				
14	1) Zakłady przemysłu metalowego i maszynowego	2,5		
15	2) Zakłady przemysłu precyzyjnego	2,0		
16	3) Zakłady przemysłu elektrotechnicznego i elektronicznego	1,0		
17	4) Zakłady przemysłu środków transportu lądowego i powietrznego	4,5		
18	5) Stocznie	4,5		
4. Przemysł chemiczny				
19	1) Kopalnie siarki i przerób siarki	2,5		
20	2) Kopalnie soli	2,5		
21	3) Wytwórnie nawozów sztucznych	1,6		
22	4) Wytwórnie włókien chemicznych i tworzyw sztucznych	1,5		
23	5) Zakłady farb i lakierów	2,0		
24	6) Zakłady chemii gospodarczej i perfumeryjno-kosmetyczne	1,5		
25	7) Zakłady przemysłu farmaceutycznego i zielarskiego	1,0		
26	8) Zakłady przemysłu gumowego	1,0		
27	9) Inne zakłady przemysłu chemicznego	2,0		
5. Przemysł materiałów budowlanych				
28	1) Cementownie, cegielnie, zakłady przemysłu wapienniczego i gipsowego	1,0		
29	2) Zakłady przemysłu kruszyw i surowców mineralnych oraz kamienia budowlanego	1,5		
30	3) Zakłady ceramiki i izolacji budowlanej oraz materiałów ogniotrwałych	1,0		
6. Przemysł mineralny i szklarski				
31	1) Huty szkła i zakłady szkła przemysłowego	1,0		
32	2) Przedsiębiorstwa geologiczne:			
	a) zajmujące się poszukiwaniem ropy naftowej	1,4		
	b) nie zajmujące się poszukiwaniem ropy naftowej	0,7		
33	3) Zakłady przemysłu ceramiki szlachetnej (porcelany, porcelitu, fajansu, kamionki)	1,0		

1	2	3	4	5
	7. Przemysł drzewno-papierniczy			
34	1) Tartaki	1,0		
35	2) Zakłady przemysłu meblarskiego, stolarki budowlanej, wyrobów stolarskich, sklejek i opakowań drewnianych	1,0		
36	3) Zakłady przemysłu zapalczanego	1,2		
37	4) Zakłady celulozy, papieru, tektury	2,0		
38	5) Zakłady przetwórstwa papierniczego	0,5		
	8. Przemysł tekstylny			
39	1) Zakłady przemysłu włókienniczego	3,0		
40	2) Zakłady przemysłu odzieżowego	2,0		
41	3) Zakłady przemysłu skórzanego	3,0		
	9. Przemysł spożywczy			
42	1) Chłodnie, elewatory, wytwórnie win, gorzelnie	1,5		
43	2) Zakłady przemysłu mięsnego, mleczarskiego, piekarniczego, ziemniaczanego, młynarskiego, owocowo-warzywnego, koncentratów spożywczych, olejarskiego, cukierniczego, zakłady napojów bezalkoholowych	1,3		
44	3) Łuszcarnie i suszarnie nasion oraz zakłady przemysłu tytoniowego	0,5		
45	4) Pozostałe zakłady przemysłu spożywczego	1,6		
46	10. Przemysł paszowy utylizacyjny	0,5		
47	11. Przemysł poligraficzny i zabawkarSKI	0,4		
48	12. Przemysł muzyczny i filmowy	5,0		
49	13. Pozostałe rodzaje przemysłu	2,0		
	II BUDOWNICTWO			
	1. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe			
50	1) Jednostki budownictwa lądowego	1,3		
51	2) Jednostki budownictwa wodnego	1,5		
52	2. Pracownie konserwacji zabytków	1,0		
53	3. Przedsiębiorstwa geodezyjno-kartograficzne	0,5		
54	4. Budujący lub dokonujący rozbiórki		za każde 1.000 zł wartości kosztorysowej i zł	
	III ROLNICTWO, HODOWLA, LEŚNICTWO			
55	1. Państwowe gospodarstwa rolne, rybne, ogrodnicze, sadownicze	0,5		
56	2. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne	0,5 od sumy dochodu podzielnego, z uwzględnieniem dochodu w naturze		
57	3. Kółka rolnicze	0,5		
58	4. Współdzielnie jednostki obsługi rolnictwa, prowadzące działalność usługową	1,5		
	5. Gospodarstwa rolne — indywidualne:			
59	a) poniżej 0,5 ha			100 zł
60	b) powyżej 0,5 ha (nie objęte ubezpieczeniem ustawowym OC rolników)			200 zł
61	6. Gospodarstwa ogrodnicze indywidualne			po 25 zł od każdego ara
62	7. Gospodarstwa sadownicze			po 5 zł od każdego drzewa
63	8. Pszczelarstwo			po 100 zł od zatrudn. osoby
64	9. Hodowla grzybów			po 5 zł od ula
65	10. Hodowla drobia			po 100 zł od zatrudn. osoby
				po 150 zł od zatrudn. osoby

1	2	3	4	5
66	11. Hodowla zwierząt futerkowych			po 100 zł od zatrudn. osoby i po 10 zł od zwierzęcia
67	12. Hodowla ryb			100 zł i po 10 zł od każdego ara lustra wody
68	13. Tuczarnie trzody chlewnej i hodowla bydła			po 100 zł od zatrudn. osoby i po 10 zł od każdego zwierzęcia
69	14. Ośrodki hodowli zwierząt rzadkich i doświadczalnych			po 200 zł od zatrudn. osoby
70	15. Hodowla buhajów i ogierów			po 300 zł od każdej sztuki hodowlanej
71	16. Hodowla tresura psów			po 100 zł od zatrudn. osoby i po 10 zł od każdego psa
72	17. Hodowla owiec			po 100 zł od zatrudn. osoby i po 5 zł od każdego zwierzęcia
73	18. Ogrody zoologiczne		0,1% od wpływu za bilety	2.000 zł od sztuki
74	19. Agregat omlotowy, kombajn			
	20. Przedsiębiorstwa lasów państwowych — nadleśnictwa			
75	a) pozyskiwanie i obróbka drewna	1,0		
76	b) pozyskiwanie runa łosnego i skup	0,5		
77	21. Wyrab drzew i zwózka drewna z lasu			po 500 zł od zatrudn. osoby
	IV TRANSPORT			
78	1. Koleje, kolejki wąskotorowe i linowe, służące do celów przedsiębiorstwa (bez przewozu pasażerów, wychodzące poza obręb przedsiębiorstwa)		po 10 zł za każdy rozpoczęty kilometr toru	
79	2. Samoloty i śmigłowce		po 2.000 zł za każdy	
80	3. Żegluga śródlądowa		po 2.000 zł od każdego statku, promu, przystani pływającej itp.	
81	4. Zarządy portów	3,5		
82	5. Tramwaje		1% od wpływu za bilety	
83	6. Przedsiębiorstwa spedycyjne i przewozowe	0,8		po 150 zł od zatrudn. osoby
84	7. Przedsiębiorstwa konserwacji dróg	2,0		
85	8. Parkingi i garaże samochodowe		5% od wpływów z tytułu opłat	200 zł od stanowiska
86	9. Wozacy			po 100 zł od zatrudn. osoby i po 100 zł od konia
87	10. Dorożkarze konni			po 150 zł za każdą dorożkę
88	11. Pojazdy silnikowe nie podlegające ubezpieczeniu ustawowym komunikacyjnym			po 500 zł za pojazd
89	12. Rowery			po 150 zł za rower
	V OBRÓT TOWAROWY. HANDEL. BIURA			
90	1. Handel detaliczny oraz handel z produkcją pomocniczą, jeżeli produkcja ta nie stanowi odrębnego przedsiębiorstwa	0,5		100 zł i po 50 zł od zatrudn. osoby
91	2. Handel hurtowy, składnica, magazyny	0,6		
92	3. Przedsiębiorstwa obrotu zwierzętami	0,8		
93	4. Handel bronią palną lub amunicją	1,0		

1	2	3	4	5
94	5. Handel materiałami łatwo palnymi, wybuchowymi, trującymi i żrącymi oraz a) za każdy zbiornik podziemny: do 1.000 l do 10.000 l do 100.000 l do 1.000.000 l powyżej 1.000.000 l b) za każdy zbiornik nadziemny: do 1.000 l do 10.000 l do 100.000 l do 1.000.000 l powyżej 1.000.000 l c) w stacjach benzynowych: za każdą pompę za każde urządzenie do gazu	1,0	200 zł 400 zł 700 zł 1.000 zł 1.500 zł 400 zł 800 zł 1.400 zł 2.000 zł 3.000 zł 100 zł 200 zł	100 zł
95	6. Bazar, targowiska		1% od wpływu za placowe	
96	7. Biura wszelkiego rodzaju	0,3		po 100 zł od zatrudn. osoby
WSPÓLDZIELCZOŚĆ. RZEMIOSŁO. USŁUGI.				
1. Rzemiosła przemysłowe				
97	1) rzemiosła metalowe, naprawy maszyn i pojazdów mechanicznych	0,3		po 100 zł od zatrudn. osoby oraz po 75 zł za każdy aparat spawalniczy
98	2) rzemiosła chemiczne, elektrotechniczne, elektroniczne, precyzyjne, wyroby z tworzyw sztucznych i gumy, wyrób kosmetyków itp.	0,4		po 100 zł od zatrudn. osoby
99	3) a) rzemiosła branży drzewnej b) tartaki	0,3		po 75 zł od zatrudn. osoby
100	4) rzemiosła branży skórzaney, włókienniczej, odzieżowej	0,2		200 zł po 50 zł od zatrudn. osoby
101	5) rzemiosła spożywcze — młynarstwo — wytwarzanie napojów chłodzących	0,2		po 50 zł od zatrudn. osoby po 200 zł od zatrudn. osoby po 150 zł od zatrudn. osoby
102	2. Rzemiosła budowlane w zakresie budownictwa, produkcji materiałów budowlanych instalatorstwa, szklarstwa, ceramiki, malarstwa, posadzkarstwa itp.	0,5		po 100 zł od zatrudn. osoby
103	3. Inne drobne rzemiosła	0,2		po 75 zł od zatrudn. osoby
4. Usługi				
104	1) pralnie i farbiarnie	0,5		po 150 zł od zatrudn. osoby
105	2) fryzjerstwo damskie	0,5		po 150 zł od zatrudn. osoby
106	3) fryzjerstwo męskie	0,3		po 50 zł od zatrudn. osoby
107	4) zakłady kosmetyczne	0,5		po 200 zł od zatrudn. osoby
108	5) mycie okien, sprzątanie, wstrzeliwanie kółków itp.	0,5		po 75 zł od zatrudn. osoby
109	6) odkazanie, tępienie owadów, gryzoni, odgrzybianie	0,2		po 300 zł od zatrudn. osoby
110	7) wypożyczalnia sprzętu gospodarstwa domowego	0,2		po 100 zł od zatrudn. osoby
111	8) kominiarstwo	0,2		

1	2	3	4	5
112	9) myjnie samochodowe			100 zł i po 150 zł
113	10) inne drobne usługi	0,2		od zatrudn. osoby po 75 zł od zatrudn. osoby
VII GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA. HOTELE. GASTRONOMIA. DOMY MIESZKALNE				
114	1. Urzędy wojewódzkie, miejskie, gmin oraz za każde 1000 mieszkańców: — w miejscowościach liczących do 5.000 mieszkańców — w miejscowościach powyżej 5.000 do 50.000 mieszkańców — w miejscowościach powyżej 50.000 mieszkańców		500 zł po 100 zł po 90 zł po 80 zł	
115	2. Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej i mieszkaniowej	1,5		
116	3. Spółdzielnie mieszkaniowe		po 2 zł od każdej izby	
117	4. Kempingi		50 zł od każdego turysty	
118	5. Przedsiębiorstwa oczyszczania, wodociągi i kanalizacja	0,8		
119	6. Zakłady pogrzebowe	0,4		
120	7. Cmentarze grzebalne		400 zł oraz 40 zł za każdy hektar	
121	8. Zarządy zieleni miejskiej		18 zł za każdy hek- tar	
122	9. Hotele, motele, pensjonaty, domy wczasowe z tym że za włączenie do ubezpieczenia: a) ryzyka zaginięcia lub kradzieży rzeczy wniesionych przez gości do pokoi noclegowych — od każdego tysiąca zł sumy ubezpieczenia za każdy pokój b) ryzyka utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy oddanych przez gości na przechowanie — od każdego tysiąca zł sumy ubezpieczenia c) ryzyka utraty, zniszczenia lub uszkodzenia pojazdów mechanicz- nych i rowerów w zamkniętych pomieszczeniach — od każdego ty- sięcia zł sumy ubezpieczenia za każde stanowisko	0,6		300 zł oraz po 50 zł od zatrudn. osoby
123	10. Restauracje, kawiarnie, gospody	1,5		50 zł 70 zł 10 zł
124	11. Domy mieszkalne: a) czyszczowe			po 200 zł od zatrudn. osoby
125	b) jednorodzinne i dwurodzinne, zajmowane wyłącznie przez właściciela			za każdą izbę po 3 zł, składka mini- malna 100 zł 80 zł
	Uwaga:			
	1) za lokale przemysłowe, handlowe, rozrywkowe, biura, gabinety lekar- skie, laboratoria itp. pobiera się składkę podwyższoną o 100%.			100 zł
	2) składka dodatkowa za posiadanie psa			
126	12. Nie zabudowany grunt			po 2 zł za każdy metr bieżący wzdłuż ulicy składka minimalna 60 zł
VIII NAUKA I OŚWIATA				
127	1. Szkoły, zakłady wychowawcze: do 100 uczniów do 250 uczniów do 500 uczniów do 1.000 uczniów ponad 1.000 uczniów		260 zł 470 zł 830 zł 1.560 zł 2.600 zł	

1	2	3	4	5
	z tym że:			
128	a) szkoły techniczne, sportowe, cyrkowe, baletowe i wojskowe opłacają składkę podwyższoną o 100%.			
129	b) zakłady wychowawcze, przedszkola i internaty opłacają składkę podwyższoną o 100%.			
130	2. Kolonie (obozy wakacyjne) za każdy turnus do miesiąca:			
	a) z kąpielą w zbiornikach wodnych:			
	do 100 uczestników		160 zł	
	do 250 uczestników		280 zł	
	do 500 uczestników		520 zł	
	do 1.000 uczestników		940 zł	
	b) bez kąpiele — składkę obniża się o 50%.			
131	3. Nauczyciele:			
	a) fizyki, chemii, zawodu, instruktorzy w szkołach zawodowych, pływania, kultury fizycznej, tańca, zajęć praktycznych i technicznych			80 zł
	b) pozostałych przedmiotów			50 zł
	c) instruktorzy i trenerzy ćwiczeń gimnastyki akrobatycznej			120 zł
	d) personel wychowawczy i pedagogiczny w zakładach wychowawczych i internatach oraz wychowawcy w przedszkolach, słobkach i nauczyciele nauczania początkowego			100 zł
132	4. Wychowawcy i opiekunowie na koloniach i obozach — za każdy turnus			100 zł
	5. Instytuty naukowe:			
133	a) nie prowadzące doświadczeń lub produkcji	0,6		
134	b) prowadzące doświadczenia lub produkcję	1,0		
135	6. Biblioteki i czytelnie	0,6		100 zł od zatrudn. osoby
	IX OCHRONA ZDROWIA. OPIEKA SPOŁECZNA. SŁUŻBA WETERYNARYJNA			
136	1. Lecznictwo zamknięte	1,5		
137	2. Lecznictwo otwarte	1,0		
	3. Inne zakłady służby zdrowia:			
138	a) laboratoria analityczne	0,8		
139	b) zakłady rentgenologii, elektrokardiografii i przyrodolecznictwa	1,0		
140	c) zakłady dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji, stacje sanitarno-epidemiologiczne	1,2		po 300 zł od zatrudn. osoby
141	d) apteki i punkty apteczne	1,0		
	Za włączenie do ubezpieczeń wymienionych w ust. 1—3 odpowiedzialności za zaginięcie rzeczy oddanych do przechowania bądź wniesionych do pokoi składkę ustala się według dz. XII ust. 5.			
142	4. Zakłady opiekuńcze: domy rencistów, słobki, domy dziecka, zakłady dla niewidomych lub nieuleczalnie chorych, zakłady dla inwalidów (bez produkcji) itp.	0,6		
	5. Lecznictwo weterynaryjne:			
143	a) lecznice zwierząt	2,0		
144	b) ambulatoria weterynaryjne, pogotowia weterynaryjne itp.	1,5		
145	c) laboratoria sanitarno-weterynaryjne	0,8		
	6. Lekarze medycyny oraz lekarze weterynarii:			
146	a) lekarze kosmetolodzy i chirurgii plastycznej			300 zł
147	b) chirurdzy i ginekolodzy			200 zł
148	c) interniści, pediatrzy, neurologicy, stomatolodzy i inni nie wymienieni wyżej			150 zł
149	d) lekarze i technicy weterynarii			300 zł
150	e) inseminatorzy			150 zł
	Uwaga: Lekarze zatrudniający asystentów opłacają składkę podwyższoną o 50%.			
151	7. Felczery, laboranci, położne, pielęgniarki, masażyści, rehabilitanci			100 zł
152	8. Technicy dentystyczni i fizykoterapii, farmaceutyci i laboranci zatrudnieni w aptekach			100 zł
153	9. Technicy obsługujący aparaturę radiologiczną			150 zł
154	10. Optycy wykonujący szkła kontaktowe			300 zł

1	2	3	4	5
	X KULTURA I SPORT			
155	1. Teatry, kabarety, opery, sale koncertowe. (Bilety czynne tylko w czasie przedstawień włączone są do ubezpieczenia bez dodatkowej składki)		500 zł	
156	2. Hale widowiskowo-sportowe		1.5% od rocznego obrotu	
157	3. Muzea i wystawy		za każdy m ² 10 zł	
	4. Kina:			
158	a) stałe		400 zł	
159	b) objazdowe		200 zł	
160	5. Domy kultury, kluby studenckie		250 zł	
	Za ubezpieczenie szatni przy ub. ubezpieczeniach wymienionych w ust. 1—5 pobiera się składkę dodatkową według dz. XII ust. 5.			
161	6. Cyrki, menażerie		2.000 zł	
162	7. Wesołe miasteczka			1,5% od wpływu za bilety
	8. Kluby (sekcje) — od członka sekcji:			
163	1) szachowej, pingpongowej, brydżowej		po 1 zł	
164	2) gimnastycznej, tyżwiarskiej, siatkówki, koszykówki, piłki: nożnej, ręcznej i wodnej, hokeja, rugby, atletycznej, tenisowej, wędkarskiej		po 1,50 zł	
165	3) kolarskiej, narciarskiej, saneczkarskiej, bobsleowej, szermierczej, łuczniczej		po 2 zł	
166	4) bokserskiej, zapasniczej, judo, karate, jeździeckiej, motorowej, strzeleckiej, alpinistycznej, pięcioboju nowoczesnego		po 2,50 zł	
167	5) żeglarskiej, kajakarskiej, wioślarskiej		po 3 zł	
168	6) lotniczej, szybowcowej, lotniarskiej, balonowej		po 4 zł	
	Uwaga: Minimalna składka za ubezpieczenie klubu (sekcji) wynosi 100 zł, a ponadto za służące publiczności:			
	a) trybuny		1 zł za miejsce siedzące	
	b) lodowiska, baseny, korty itp. urządzenia — pobiera się składkę według odpowiedniego ustępu niniejszego działu.			
169	9. Strzelnice		100 zł oraz po 20 zł za każde stanowisko (karabin)	
170	10. Hipodromy		100 zł za każdą maszynę do rzutków	
171	11. Gry zręcznościowe i automaty		100 zł oraz po 50 zł od każdego konia	
172	12. Lodowiska		100 zł oraz po 50 zł od każdego urządzenia	
173	13. Korty tenisowe		100 zł oraz 1 zł za każdy m ²	
174	14. Wyciągi narciarskie		100 zł za każdy kort	
175	15. Wypżyczalnie sprzętu sportowego		350 zł za każdy wyciąg	
176	16. Zakłady kąpielowe		100 zł oraz po 10 zł za każdy sprzęt	
177	17. Pływalnie — składkę oblicza się na podstawie dziennej frekwencji		5% od wpływu za bilet	
	Uwaga:		1 zł od osoby	
	Za włączenie do ubezpieczeń wym. w ust. 16 i 17 odpowiedzialności z tytułu zaginięcia (kradzieży) rzeczy oddanych do przechowania w zamkniętych na klucz szafkach pobiera się dodatkową składkę od każdego tysiąca zł sumy ubezpieczenia — za każdą szafkę			
178	18. Ośrodki sportu i rekreacji		10 zł	
179	19. Instruktorzy i trenerzy		0,2% od wpływu za bilety	300 zł
180	20. Przewodnicy wysokogórscy			350 zł

1	2	3	4	5
181	21. Przewodnicy turystyczni			200 zł
182	22. Instruktorzy przysposobienia wojskowego			200 zł
183	23. Nurkowie i pletwonurkowie			200 zł
XI STOWARZYSZENIA, ZWIĄZKI, ORGANIZACJE WYZNANIOWE				
184	1. Stowarzyszenia: muzyczne, teatralne, śpiewacze lub inne kulturalne, Polski Czerwony Krzyż, Liga Obrony Kraju, Związek Harcerstwa Polskiego		1 zł od osoby, nie mniej niż 100 zł	
	2. Organizacje wyznaniowe:			
185	a) w mieście			200 zł
186	b) na wsi			100 zł
	oraz za każdy rozpoczęty 1000 członków			40 zł
	Ponadto pobiera się składkę dodatkową za:			
187	a) przedszkola i żłobki — według dz. XII ust. 4			150 zł za każde rozpoczęte 100 pensjonariuszy, wychowanków, podopiecznych po 100 zł
	b) domy opiekuńcze i inne placówki charytatywne			200 zł
188	c) punkty katechetyczne poza kościołem			po 20 zł za każdy rozpoczęty 1000 pielgrzymów
189	d) pielgrzymki			
190	e) gospodarstwo rolne — składka według dz. III ust. 5.			100 zł oraz za każdy hektar 60 zł
191	f) cmentarze grzebalne			1 zł za każdy 1000 zł sumy kosztorysu
192	g) budowa kościoła			
XII RYZYKA RÓŻNE				
193	1. Osoby w życiu prywatnym			100 zł
	Za opłatą dodatkowej składki włącza się ryzyko uprawiania niżej wymienionych sportów:			
194	a) boks, karate, judo, rugby, zapasów, kolarstwa, narciarstwa, jeździectwa			100 zł
195	b) żeglarstwa, kajakarstwa			300 zł
196	c) sportów lotniczych, sportu balonowego			500 zł
197	2. Myślistwo			100 zł oraz 30 zł za psa do polowania
198	3. Samobieżne maszyny robocze			po 2.000 zł od maszyny
199	4. Mini-żłobki, przedszkola			300 zł
200	5. Szatnie:			
	— o liczbie do 100 haków i maksymalnej sumie ubezpieczenia 50.000 zł			700 zł
	— o liczbie do 300 haków i maksymalnej sumie ubezpieczenia 100.000 zł			1.500 zł
	— o liczbie do 500 haków i maksymalnej sumie ubezpieczenia 200.000 zł			3.000 zł
	— o liczbie do 1.000 haków i maksymalnej sumie ubezpieczenia 300.000 zł			4.500 zł
	— o liczbie powyżej 1.000 haków i maksymalnej sumie ubezpieczenia 500.000 zł			7.000 zł